

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1961.

23 JUIN 1961.

PROJET DE LOI

portant majoration des montants de la pension
de retraite et de survie des ouvriers, employés
et assurés libres.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE LA PREVOYANCE SOCIALE (1),
PAR Mme FONTAINE-BORQUET.

MÉSDAMES, MESSIEURS,

Discussion générale.

Votre Commission a consacré deux réunions à l'examen
de ce projet de loi.

Au cours d'un exposé introductif, M. le Ministre de la
Prévoyance Sociale rappelle que dans sa déclaration minis-
térielle, le Gouvernement avait annoncé son intention de
majorer les montants des pensions de retraite et de survie
des travailleurs.

Le Gouvernement entame la réalisation de son pro-
gramme en portant à partir du 1er octobre 1961 la pension :

de 36 900 à 38 500 francs pour les ouvriers mariés;

de 24 000 à 26 800 francs pour les isolés;

de 18 000 à 21 500 francs pour les veuves.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. De Paepe.

A. — Membres : MM. Delhache, De Mey, Mme De Riemaeker-
Legot, MM. Duvivier, Lavens, Lenoir, Olislaeger, Peeters (L.), Posson,
Van den Daele, Wirix. — Brouhon, Castel, Deconinck (J.),
De Keuleneir, Demets, Mmes Fontaine-Borquet, Lambert, MM. Major,
Namèche, Vanderhaegen. — D'haeseleer, Drèze.

B. — Suppléants : MM. De Staercke, Houbart, Lebas, Otte,
Tanghe, Verbaanderd. — Christiaenssens, Mme Copée-Gerbinet,
MM. Hicquet, Lamers, Paque (Simon). — Cornet.

Voir :

83 (S.E. 1961) :

— N° 1 : Projet de loi.

— Nos 2 à 4 : Amendements.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1961.

23 JUNI 1961.

WETSONTWERP

tot verhoging van de bedragen van het rust- en
overlevingspensioen voor arbeiders, bedienden
en vrijwillig verzekerden.

VERSLAG

NAMENS DE
COMMISSIE VOOR DE SOCIALE VOORZORG (1),
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW FONTAINE-BORQUET.

DAMES EN HEREN,

Algemene bespreking.

Uwe Commissie heeft twee vergaderingen gewijd aan
het onderzoek van dit wetsontwerp.

In een inleidend woord herinnert de Minister van
Sociale Voorzorg er aan dat de Regering haar voornemen
had te kennen gegeven het bedrag van de rust- en over-
levingspensioenen der arbeiders te verhogen.

De Regering vat de tenuitvoerlegging van haar program-
ma aan met het pensioen van 1 oktober 1961 af als volgt
te verhogen :

van 36 900 op 38 500 frank voor de gehuwde arbeiders;

van 24 000 op 26 800 frank voor de alleenstaande

arbeiders;

van 18 000 op 21 500 frank voor de weduwen.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer De Paepe.

A. — Leden : de heren Delhache, De Mey, Mevr. De Riemaeker-
Legot, de heren Duvivier, Lavens, Lenoir, Olislaeger, Peeters (L.),
Posson, Van den Daele, Wirix. — Brouhon, Castel, Deconinck (J.),
De Keuleneir, Demets, Mevrn. Fontaine-Borquet, Lambert, de heren
Major, Namèche, Vanderhaegen. — D'haeseleer, Drèze.

B. — Plaatsvervangers : de heren De Staercke, Houbart, Lebas,
Otte, Tanghe, Verbaanderd. — Christiaenssens, Mevr. Copée-Gerbinet,
de heren Hicquet, Lamers, Paque (Simon). — Cornet.

Zie :

83 (B.Z. 1961) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

— Nos 2 tot 4 : Amendementen.

Tel est l'objet du présent projet de loi qui majore les montants des pensions de vieillesse des ouvriers, des employés et des assurés libres. Des arrêtés royaux octroieront au 1er octobre 1961, une augmentation analogue aux mineurs et marins pensionnés puisque c'est la voie réglementaire à suivre pour apporter des modifications aux taux de ces pensions.

Le Gouvernement soumettra ultérieurement à vos délibérations un second projet de loi qui portera, à partir du 1er janvier 1962, le montant des pensions des ouvriers :

de 38 500 à 40 000 francs pour les mariés;
de 26 800 à 29 000 francs pour les isolés;
de 21 500 à 25 000 francs pour les veuves.

Le Gouvernement entend assurer aux pensionnés des moyens de subsistance plus abondants en permettant ainsi un relèvement de leur niveau de vie. Les pensionnés disposent de revenus fixes dans une économie nationale qui est en constante évolution.

L'adaptation automatique des montants des pensions aux fluctuations des indices des prix de détail garantit un pouvoir d'achat adapté aux hausses du coût de la vie.

En appliquant deux majorations successives des taux des pensions, le Gouvernement entend mettre en harmonie avec la courbe ascendante du revenu national, les ressources dont disposent les pensionnés. Ultérieurement donc, ainsi qu'il est dit dans l'exposé des motifs, une phase d'adaptation des pensions sera inscrite dans la réalisation de la programmation sociale générale.

Soucieux de ne pas entraver le paiement d'au moins 600 000 mandats de paiement de pensions, le Gouvernement a eu recours à un procédé simple pour réaliser l'augmentation projetée, à partir du 1er octobre 1961, à savoir un pourcentage de majoration de :

4,33 % pour le taux de la pension de ménage;
8,94 % pour le taux de la pension d'isolé et
16,53 % pour les pensions de veuves.

Le présent projet de loi ne modifie pas les conditions d'acquisition, de maintien ou de recouvrement du droit aux prestations prévues par les lois relatives à la pension de retraite et de survie des ouvriers, employés et assurés libres.

Le Gouvernement a été sensible à la situation des pensionnés isolés et des veuves et a augmenté leurs pensions dans une plus forte proportion que la pension de ménage.

L'opinion accueillera avec satisfaction l'amélioration de la nouvelle proportionnalité établie entre les montants alloués à ces trois catégories de bénéficiaires.

Le Ministre souligne que la majoration au 1er octobre 1961 est garantie sans relèvement du taux des cotisations de sécurité sociale.

Elle sera réalisée, pour les diverses catégories, suivant les règles ci-après :

Ouvriers :

Par un prélèvement de 200 millions sur les réserves de la Caisse nationale des pensions de retraite et de survie.

Employés :

L'augmentation sera supportée par le régime pour un montant de 60 millions.

Ziedaar de strekking van het onderhavig wetsontwerp dat de bedragen van de ouderdomspensioenen van arbeiders, bedienden en vrij verzekerden verhoogt. Koninklijke besluiten zullen, van 1 oktober 1961 af, een soortgelijke verhoging toekennen aan de gepensioneerde mijnwerkers en zeelieden, aangezien zulks de normale weg is die moet worden gevolgd wanneer de pensioenbedragen worden gewijzigd.

Later zal de Regering U een tweede wetsontwerp ter bespreking voorleggen, dat het bedrag van het arbeiderspensioen, van 1 januari 1962 af, zal brengen :

van 38 500 op 40 000 frank voor de gehuwde arbeiders;
van 26 800 op 29 000 frank voor de alleenstaanden;
van 21 500 op 25 000 frank voor de weduwen.

De Regering wenst aan de gepensioneerden ruimere bestaansmiddelen te verschaffen door aldus hun levensstandaard te verbeteren. De gepensioneerden genieten een vast inkomen in het kader van een volkshuishouding die zich voortdurend ontwikkelt.

De automatische aanpassing van de bedragen der pensioenen aan de schommelingen van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen garandeert een koopkracht die aan de stijging van de kosten van levensonderhoud is aangepast.

Door de pensioenen tweemaal achtereenvolgens te verhogen wil de Regering de middelen waarover de gepensioneerden beschikken, in overeenstemming brengen met de stijging van het nationaal inkomen. Derhalve zal later, zoals in de memorie van toelichting wordt gezegd, bij de voorbereiding van het algemeen sociaal program een fase voor de aanpassing der pensioenen in uitzicht worden gesteld.

Ten einde de betaling van ten minste 600 000 pensioenmandaten niet te hinderen, heeft de Regering haar toevlucht genomen tot een eenvoudig procédé om de voorgenomen verhoging, van 1 oktober 1961 af, toe te passen, en wel het invoeren van een percentsgewijze verhoging, ten belope van :

4,33 % voor het pensioen van een gezin;
8,94 % voor dat van een alleenstaande arbeider en
16,53 % voor het weduwepensioen.

Het onderhavig wetsontwerp brengt geen wijziging in de voorwaarden die zijn gesteld voor het verkrijgen, het behoud of het terugkrijgen van het recht op de uitkeringen waarvan sprake in de wetten betreffende het rust- en overlevingspensioen voor arbeiders, bedienden en vrij verzekerden.

De Regering heeft begrip gehad voor de toestand van de alleenstaande gepensioneerden en van de weduwen en heeft hun pensioen in een grotere verhouding verhoogd dan het gezinspensioen.

De publieke opinie zal met voldoening kennis nemen van de verbetering van de nieuwe evenredigheid tussen de bedragen die aan deze drie categorieën van pensioenge-rechtigden zijn toegekend.

De Minister vestigt er de aandacht op dat de verhoging die op 1 oktober 1961 ingaat, niet gepaard zal zijn met een vermeerdering van de bijdrage voor sociale zekerheid.

Deze verhoging zal voor de onderscheiden categorieën volgens de onderstaande regeling tot stand komen :

Arbeiders :

Door 200 miljoen af te nemen van de reserves der Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen.

Bedienden :

Door een bedrag van 60 miljoen, ten laste van de regeling.

Assurés libres :

L'augmentation sera à charge de l'Etat (supplément de 20 millions).

Ouvriers mineurs :

L'augmentation est supportée :

1° par le Fonds national de retraite des ouvriers mineurs :

pensions de retraite	21 millions
pensions de veuve	23 millions

44 millions

2° par l'Etat, en application des dispositions en vigueur (arrêté royal du 16 mars 1961). Un crédit supplémentaire de 25 millions a été sollicité à cette fin en vue de l'augmentation des taux de la pension d'invalidité.

Marins :

L'augmentation est à charge du régime; celle-ci entraînera une charge supplémentaire de 650 000 francs.

**

Plusieurs commissaires interviennent dans la discussion générale.

Nous avons relevé leurs interventions non dans leur ordre chronologique mais en les classant selon les questions abordées.

Financement :

Un commissaire après avoir marqué sa sollicitude à l'égard du sort des pensionnés appréhende que la deuxième augmentation du montant des pensions pour les ouvriers entraînera en 1962 un accroissement des dépenses de l'ordre de 2 milliards. Cette augmentation ne pourra être réalisée qu'en relevant les cotisations de 2,5 %.

Selon ce commissaire les répercussions financières du projet de loi seront également importantes pour les assurés libres; une intervention supplémentaire de l'Etat de l'ordre de 15 millions en 1961 et de 20 millions en 1962 devra être prévue; pour les employés la majoration ne pourra être réalisée que par un prélèvement sur les réserves de 70 millions en 1961 et de 570 millions en 1962.

Le Gouvernement se doit de sauvegarder les intérêts des futurs pensionnés en n'entamant pas les réserves.

Un autre membre souhaite être mis en possession d'un plan de financement et émet le vœu que le Gouvernement fasse un effort de même importance pour relever le montant des pensions des travailleurs indépendants.

Procédés techniques utilisés pour majorer les montants :

Un membre signale qu'il y avait plusieurs possibilités d'opérer ces majorations :

soit en augmentant le minimum garanti prévu dans la loi du 9 août 1958;

soit en octroyant un pourcentage égal quelque soit le taux de la pension;

soit en allouant une majoration d'importance similaire à chacune des catégories. Rappelons qu'en 1957 le financement était assuré par le prélèvement d'une taxe conjoncturelle.

Vrij verzekerden :

De verhoging komt voor rekening van de Staat (toeslag van 20 miljoen).

Mijnwerkers :

De verhoging wordt gedragen :

1° door het Rijkspensioenfonds voor mijnwerkers :

rustpensioenen	21 miljoen
weduwenpensioenen	23 miljoen

44 miljoen

2° door de Staat, ter uitvoering van de vigerende bepalingen (koninklijk besluit van 16 maart 1961). Een bijkrediet van 25 miljoen is daartoe aangevraagd, met het oog op de verhoging van het bedrag van het invaliditeitspensioen.

Zeelieden :

De verhoging valt ten laste van de pensioenregeling, wat een extra-last van 650 000 frank met zich zal brengen.

**

Verschillende commissieleden voeren het woord in de algemene bespreking.

Wij behandelen hun uiteenzetting, niet in chronologische volgorde, doch naargelang van de aangesneden vraagstukken.

Financiering :

Een Commissielid is bezorgd om het lot van de gepensioneerden, doch hij vreest dat de tweede verhoging van het pensioenbedrag voor arbeiders in 1962 een stijging der uitgaven zal meebrengen ten bedrage van 2 miljard. Deze meeruitgave zal slechts kunnen gedekt worden door een verhoging der bijdragen met 2,5 %.

Naar de mening van dit commissielid zal de financiële weerslag van dit wetsontwerp ook voor de vrijwillig verzekerden aanzienlijk zijn; er wordt in een bijkomende tussenkomst van de Staat voorzien ten bedrage van 15 miljoen in 1961 en ten bedrage van 20 miljoen in 1962; voor de bedienden zal de verhoging slechts kunnen verwezenlijkt worden mits een afneming op de reserves ten belope van 70 miljoen in 1961 en van 570 miljoen in 1962.

De Regering moet de belangen van de toekomstige gepensioneerden vrijwaren en mag daarom de reserves niet aanspreken.

Een ander lid wenst het financieringsplan te kennen en wenst dat de Regering een zelfde inspanning zal opbrengen om het pensioenbedrag van de zelfstandigen te verhogen.

Technische methodes om de pensioenbedragen te verhogen :

Een lid wijst er op dat men deze verhoging op verschillende manieren kon verwezenlijken :

— hetzij door het gewaarborgd minimum, bepaald door de wet van 9 augustus 1958, te verhogen;

— hetzij door toekenning van een gelijk percentage welk ook het bedrag van het pensioen is;

— hetzij door aan elke categorie een verhoging van een zelfde bedrag toe te kennen. Wij wijzen erop dat in 1957 de financiering verzekerd was door afneming op de conjunctuurtaks.

C'est la troisième solution qu'il aurait voulu voir appliquer.

Un autre membre se réjouit de cette première étape de la réalisation de la promesse gouvernementale et comprend qu'il ne faut pas compromettre la régularité des paiements en aménageant les règles d'ouverture de droit à l'octroi de pensions ce qui aurait eu pour effet de retarder la liquidation des paiements.

Liaison à l'indice des prix de détail du Royaume :

Un membre s'étonne de voir figurer à l'article premier la disposition selon laquelle le montant mensuel à payer aux bénéficiaires sera calculé sur la base d'un taux correspondant à l'indice 110 des prix de détail du Royaume.

En effet, l'indice des prix de détail est de 107,62 à multiplier par 2,5 % ce qui établit l'indice des prix de détail à 110,31 et non à 110.

Assurés libres :

Plusieurs membres soulignent le taux modeste des pensions allouées à cette catégorie. Ils apprécient toutefois l'augmentation de 13,25 % prévue dans le projet de loi et demandent si cette majoration s'appliquera au taux actuel des pensions servies aux assurés libres ou au taux de base.

Le Ministre les rassure immédiatement en indiquant que la majoration sera appliquée aux taux actuels.

Un membre fait remarquer que dans le barème du montant de la pension d'assuré libre accordée suivant la date de naissance des intéressés, il n'y a plus de taux prévus pour les isolés nés à partir de 1898.

Le même membre constate qu'il subsiste dans les dispositions légales relatives à la pension des assurés libres, le montant de 8 000 francs de ressource pour l'assuré et de 5 000 francs pour les isolés. Il s'agit là de deux revenus d'une telle modicité que la majorité des assurés libres voient dans de nombreux cas leur pension diminuée de la partie des ressources qui excèdent ces montants.

Ce membre s'élève aussi contre la disposition qui n'accorde la pension pleine d'assuré libre qu'aux maris et qui prescrit que la femme, dont le mari n'est pas bénéficiaire, a droit seulement à 50 % du montant afférent à l'année de naissance du mari.

Pensionnés ayant une carrière partielle ou mixte :

Un commissaire attire l'attention de M. le Ministre sur la situation difficile des pensionnés ayant une carrière partielle.

Un commissaire signale que des ouvriers ayant accompli une carrière partielle dont la majeure partie s'est déroulée avant 1926, n'obtiennent, par le jeu des dispositions légales, qu'une pension partielle pour les années exclusivement prestées après 1926.

D'autre part, les pensionnés ayant accompli une carrière mixte dans les régimes ouvriers, employés et indépendants ne recevront l'augmentation prévue par le présent projet de loi que sur le montant de la pension des ouvriers ou des employés. Il serait équitable de leur assurer une augmentation correspondante dans le secteur des pensions réservées aux travailleurs indépendants.

Hij had gehoopt dat men de derde oplossing zou gekozen hebben.

Een ander lid verheugt er zich over dat dit eerste punt van de belofte der Regering verwezenlijkt wordt. Hij neemt aan dat men een regelmatige uitbetaling niet in gevaar mag brengen door de voorwaarden voor het bekomen van een pensioen te wijzigen, hetgeen de uitbetaling zou vertragen.

Koppeling aan het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen van het Rijk :

Een lid verwondert er zich over dat het eerste artikel bepaalt dat het bedrag dat maandelijks aan de rechthebbenden zal uitgekeerd worden, berekend wordt op voet van index 110 der kleinhandelsprijzen van het Rijk.

De index van de kleinhandelsprijzen bedraagt immers 107,62 en moet met 2,5 % vermenigvuldigd worden, zodat deze index dient vastgesteld op 110,31 en niet op 110.

Vrij verzekerden :

Verschillende leden leggen de nadruk op het karig bedrag van de pensioenen die aan deze categorie worden uitgekeerd. Zij waarderen nochtans de verhoging met 13,25 % bepaald in het wetsontwerp. Zij stellen de vraag of deze verhoging met 13,25 % zal toegepast worden op het huidig bedrag van de pensioenen of op het basisbedrag.

De Minister stelt hen dadelijk gerust door erop te wijzen dat de verhoging zal toegepast worden op het huidig bedrag.

Een lid merkt op dat in het barema van het pensioenbedrag van vrij verzekerden, toegekend volgens de geboortedatum van de belanghebbenden, geen uitkeringsbedragen meer voorkomen voor de alleenstaanden, geboren sedert 1898.

Hetzelfde lid stelt vast dat de wetteksten betreffende het pensioen van de vrij verzekerden de inkomsten blijven vaststellen op 8 000 frank voor de verzekerde en op 5 000 frank voor de alleenstaanden. Deze beide bedragen zijn zo laag dat het pensioen van de meeste vrij verzekerden in veel gevallen verminderd wordt met dat gedeelte van hun inkomsten dat die bedragen overtreft.

Het lid verzet zich ook tegen de bepaling die het volledig pensioen van vrij verzekerde slechts toekent aan de echtgenoot en verder bepaalt dat de vrouw, wier echtgenoot geen rechthebbende is, slechts aanspraak kan maken op 50 % van het bedrag, dat overeenstemt met het geboortjaar van haar echtgenoot.

Gepensioneerden met een gedeeltelijke of gemengde beroepsloopbaan :

Een commissielid vestigt de aandacht van de heer Minister op de benarde toestand van de gepensioneerden met een gedeeltelijke beroepsloopbaan.

Een commissielid wijst er op dat arbeiders met een gedeeltelijke beroepsloopbaan, waarvan de grootste gedeelte dateert van vóór 1926, ingevolge de toepassing van de wettelijke bepalingen slechts een gedeeltelijk pensioen ontvangen voor de jaren, welke zij na 1926 gepresteerd hebben.

Anderzijds zullen de gepensioneerden, die een gemengde beroepsloopbaan in de pensioenregelingen voor arbeiders, bedienden en zelfstandigen achter de rug hebben, de verhoging, vastgesteld door dit wetsontwerp, slechts op hun arbeiders- of bediendenpensioen genieten. Het ware billijk dat hun een overeenstemmende verhoging in de sector van de pensioenen voor zelfstandigen zou toegekend worden.

Un autre commissaire souhaite obtenir de M. le Ministre une liste de cas d'application de la majoration prévue par le projet de loi.

Montants alloués aux pensionnés bénéficiant du taux de ménage, du taux pour isolé et du montant alloué aux veuves :

Un commissaire constate que le projet de loi soumis à l'attention des membres de la commission a pour effet de modifier les rapports existant entre les différentes catégories de pensionnés c'est-à-dire les pensionnés au taux de ménage, ceux qui détiennent le taux d'isolé et celui des veuves.

Le montant de 26 800 francs alloué aux isolés représente 69 % du montant de la pension accordée aux pensionnés mariés. La veuve reçoit 55,84 % du montant des mariés.

Il est regrettable que semblable avantage n'ait pas été réalisé en faveur des assurés libres et surtout en tenant compte de l'écart existant actuellement entre les montants accordés à ces pensionnés et ceux alloués aux employés et autres salariés.

Frontaliers :

Un commissaire attire l'attention de M. le Ministre sur les dispositions des Règlements n° 3 et 4 concernant la sécurité sociale des travailleurs migrants.

Il conviendrait de s'assurer s'il est exact que ces dispositions communautaires consacrent le principe suivant lequel toute augmentation de prestation qui n'atteint pas, dans la législation interne, 10 % du montant alloué aux autres pensionnés, ne sont pas applicables aux frontaliers. Il estime que les frontaliers doivent bénéficier des augmentations proposées.

Fixation d'un taux identique pour les pensionnés de retraite et de survie dans le régime des employés :

Un commissaire déplore que la législation existante fixe des montants différents suivant l'époque de l'ouverture du droit.

Il souhaite néanmoins qu'à l'occasion du dépôt du projet de loi portant une nouvelle majoration des pensions au 1er janvier 1962, le Gouvernement se préoccupe de ce problème en fixant pour les employés et leurs veuves, un montant identique de pension quelle que soit l'année de prise de cours du droit.

*
**

Un commissaire note, avec satisfaction, l'intention nettement affirmée du Gouvernement de procéder dans le 2e projet de loi à des modifications de texte, visant à faire disparaître certaines anomalies qui résultent de l'application des lois de 1955 et de 1957.

D'autres membres demandent qu'à l'occasion du dépôt du 2e projet de loi, envisageant la 2e majoration des pensions, on supprime certaines anomalies et inéquités existantes, telle que l'interdiction du cumul de pension dans le chef des époux aux taux d'isolés (période avant 1955 pour le régime ouvrier, avant 1957 pour le régime employé); tel aussi le calcul des carrières mixtes quand l'ouvrier ou l'employé a cotisé dans un autre régime quelques mois avant

Een ander commissielid wenst dat de heer Minister hem een reeks gevallen van toepassing van de verhoging, bedoeld in dit wetsontwerp, zou geven.

Bedragen toegekend aan de gepensioneerden, die de uitkering bepaald voor de gezinnen, voor de alleenstaanden en voor de weduwen genieten :

Een commissielid stelt vast dat het wetsontwerp in behandeling tot gevolg heeft de verhoudingen te wijzigen tussen de verschillende categorieën van gepensioneerden, dit wil zeggen tussen de gepensioneerden die het gezinspensioen genieten, zij die het bedrag van alleenstaanden en zij die dat van weduwen genieten.

Het bedrag van 26 800 frank, toegekend aan de alleenstaanden, stemt overeen met 69 % van het bedrag dat aan de gehuwde gepensioneerden wordt uitgekeerd. De weduwe ontvangt 55,84 % van dit bedrag.

Het is jammer dat een gelijkaardig voordeel aan de vrij verzekerden onthouden wordt, in het bijzonder, wegens het verschil dat thans bestaat tussen de bedragen welke aan die verzekerden uitgekeerd worden en degene, welke de gepensioneerde bedienden en andere loontrekkenden ten goede komen.

Grensarbeiders :

Een commissielid vestigt de aandacht van de heer Minister op de bepalingen van de Reglementen n° 3 en 4 betreffende de maatschappelijke zekerheid der grensarbeiders.

Men dient er zich van te vergewissen of het juist is dat in deze gemeenschappelijke bepalingen het principe is vastgelegd dat iedere verhoging der uitkeringen, die lager is dan 10 % van het bedrag door de wetgeving van het betrokken land toegekend aan de andere gepensioneerden, niet toepasselijk is op de grensarbeiders. Hij is van oordeel dat de grensarbeiders het genot van de voorgestelde verhoging moeten krijgen.

Gelijkschakeling van de bedragen voor de personen die een rust- of overlevingspensioen genieten in het bestek van de regeling voor bedienden :

Een commissielid betreurt dat de huidige wetgeving in verschillende bedragen voorziet volgens het tijdstip waarop het recht ingaat.

Hij wenst dan ook dat de Regering dit probleem niet uit het oog zou verliezen bij de indiening van het wetsontwerp houdende een nieuwe pensioensverhoging met ingang van 1 januari 1962 en dat zij aan de bedienden en hun weduwen hetzelfde pensioenbedrag zou toekennen, ongeacht het jaar waarin het recht is ingegaan.

*
**

Een commissielid neemt met voldoening nota van het duidelijk bevestigd voornemen van de Regering in het tweede wetsontwerp tekstwijzigingen op te nemen, die een eind moeten maken aan bepaalde ongerijmdheden voortvloeiend uit de toepassing van de wetten van 1955 en 1957.

Andere leden vragen dat men gebruik zou maken van het tweede wetsontwerp waarbij een tweede pensioensverhoging beoogd wordt, om sommige bestaande ongerijmdheden en onrechtvaardigheden te doen verdwijnen — namelijk het verbod het pensioen van de echtgenoten samen te voegen op basis van het bedrag voor alleenstaande (periode vóór 1955, in de pensioensregeling voor arbeiders, periode vóór 1957 in de pensioensregeling voor

sa mise à la retraite. En fait, il s'agit de faire un sort aux propositions de lois déposées par M. Olislaeger, Mme Fontaine-Borguet ainsi qu'à une partie des amendements déposés par M. D'haeseleer.

**

M. le Ministre rappelle la déclaration faite lors de son exposé introductif : l'objectif du présent projet de loi est de majorer purement et simplement les montants des pensions allouées aux pensionnés de retraite et de survie des régimes ouvriers, employés et assurés libres. Dans le cadre de ce projet, il est exclu, pour le Gouvernement, de prendre en considération les amendements et propositions tendant à introduire des modifications ou des aménagements au texte relatif à l'octroi des pensions.

Le Ministre confirme son intention d'étudier ces propositions lors du dépôt du second projet de loi, portant majoration des pensions au 1er janvier 1962.

Quant aux pensions des travailleurs indépendants, le Ministre compétent fera une déclaration et exposera les mesures qu'il compte prendre en la matière.

Le Ministre tient à souligner que l'augmentation appliquée au secteur des assurés libres corrige la modicité des pensions servies dans ce secteur.

Quant à la question posée en ce qui concerne l'indice du coût de la vie fixé à 110 dans le projet, alors qu'il est de 110,31, il est bien entendu que le Gouvernement garantit le montant de la pension de 38 500 francs au 1er octobre 1961. La loi du 12 avril 1960, liant tous les traitements et prestations sociales aux fluctuations de l'indice du coût de la vie, a fixé uniformément l'indice à 110 au 1er mars 1960.

Quant aux controverses auxquelles a donné lieu l'alinéa 3 proposé par le Conseil d'Etat et introduit dans le projet, M. le Ministre indique que cette question sera étudiée par l'Administration.

Discussion des articles.

Article premier.

A l'article premier, la Commission entend les observations des membres qui demandent des précisions sur l'application du projet.

Le Ministre rappelle qu'il a l'intention de modifier le taux de pension en fixant le maximum à 38 500 francs au lieu de 36 900 francs. Les dispositions nouvelles n'empêcheront nullement de dépasser les minima garantis prévus par application des lois du 21 mai 1955 et du 12 juillet 1957.

Le projet de loi tend en somme à relever le taux minimum des pensions de tous les bénéficiaires, sans toutefois léser ceux qui, par les effets de la loi de 1955, dépassent ou dépasseront les montants indiqués. Il s'agit de majorer le taux des pensions sans toucher au mode de calcul actuel. Rien ne sera changé dans l'étude du dossier du pensionné.

bedienden alsook de berekening van de gemengde loopbannen wanneer de arbeider of de bediende bijdragen heeft gestort in een andere pensioenregeling enkele maanden vóór zijn pensionering. In feite komt het erop neer de wetsvoorstellen ingediend door de heer Olislaeger, Mevr. Fontaine-Borguet en een gedeelte van de amendementen ingediend door de heer D'haeseleer van de agenda af te voeren.

**

De heer Minister herinnert aan de verklaring die hij tijdens zijn inleidende uiteenzetting heeft afgelegd : de bedoeling van dit wetsontwerp is eenvoudig de bedragen te verhogen, toegekend aan de rechthebbenden op een rust- of overlevingspensioen in de pensioenregeling voor arbeiders, bedienden of vrij verzekerden. De Regering kan onmogelijk in het raam van het ontwerp rekening houden met de amendementen en voorstellen die er op gericht zijn de tekst betreffende de toekenning der pensioenen te wijzigen of aan te passen.

De Minister belooft deze voorstellen te zullen onderzoeken bij de indiening van het tweede wetsontwerp houdende verhoging van de pensioenen van 1 januari 1962 af.

Met betrekking tot de pensioenen van de zelfstandigen zal de bevoegde Minister een verklaring afgeven en een uiteenzetting geven van de maatregelen die hij van zins is dienaangaande te treffen.

De Minister vestigt er de aandacht op dat de verhoging, toegepast op de sector vrij verzekerden, de lage pensioenen in die sector verbetert.

Op de vraag gesteld in verband met het indexcijfer der kleinhandelsprijzen — 110 in het ontwerp, 110,31 op het huidig ogenblik — kan geantwoord worden dat de Regering vanzelfsprekend het pensioenbedrag van 38 500 frank op 1 oktober 1961 waarborgt. In de wet van 12 april 1960, waarbij alle bezoldigingen en sociale voordelen aan de schommelingen van het indexcijfer worden gekoppeld, wordt de index, op 1 maart 1960, trouwens eenvormig op 110 vastgesteld.

De betwistingen omtrent het derde lid, voorgesteld door de Raad van State en opgenomen in het ontwerp, zullen, zo verklaarde de heer Minister, door de Administratie onderzocht worden.

Bespreking van de artikelen.

Eerste artikel.

Bij het eerste artikel vragen enkele leden opheldering omtrent de toepassing van het ontwerp.

De Minister herinnert er aan dat het in zijn bedoeling ligt het bedrag van het pensioen te wijzigen door het maximum op 38 500 frank, in plaats van op 36 900 frank, vast te stellen. De nieuwe bepalingen zullen geen beletsel zijn om de minimumbedragen te overschrijden die door toepassing van de wetten van 21 mei 1955 en 12 juli 1957 gegarandeerd zijn.

In feite strekt het wetsontwerp er toe het minimumpensioen voor alle gerechtigden te verhogen, zonder nochtans deze te benadelen die, op grond van de wet van 1955, een hoger pensioen genieten of zullen genieten dan de in het ontwerp vastgestelde bedragen. De pensioenbedragen alleen worden verhoogd, en er wordt niet geraakt aan de huidige wijze van berekening van het pensioen. Het onderzoek van het dossier van de gepensioneerde zal geen wijziging ondergaan.

En résumé, c'est une modification dans le montant de la pension qui sera réalisée par la simple application d'un pourcentage.

C'est ce qui justifie qu'on ne peut entamer aucune autre modification organique, sous peine de voir retarder l'application de la présente loi, chaque dossier devant dans cette hypothèse être soumis à un examen particulier.

*
**

Au moyen de quelques exemples, la Commission est éclairée : augmentation de 4,35 et 8,94 % des montants des pensions.

Exemples :

I. — Carrière complète.

A. — Un ouvrier pensionné avant 1955 reçoit actuellement 36 900 francs. Au 1er octobre 1961 sa pension sera portée à 38 500 francs.

B. — Un ouvrier pensionné après 1955, reçoit annuellement 37 132 francs. Au 1er octobre 1961, sa pension sera portée à 38 500 francs.

C. — Un ouvrier pensionné après 1955, reçoit 39 205 francs. Au 1er octobre 1961, sa pension est maintenue à 39 205 francs.

Exemples :

II. — Carrière partielle.

A. — Pension actuelle : 10/45 s'élevant à 8 200 francs. — A porter à 8 555 francs au 1er octobre 1961 (carrière d'avant 1955).

B. — Pension actuelle 10/45 (4/45 avant 1955 plus 6/45, salaire réel) s'élevant à 8 963 francs. — A porter à 9 351 francs au 1er octobre 1961.

*
**

Pour le calcul d'une pension prenant cours après le 1er octobre 1961, il sera procédé comme actuellement, c'est-à-dire :

X/45 avant 1955 sur base de 36 900 francs

X/45 après 1955 sur base de 75 % du salaire réel;

le total étant majoré de 4,33 % (pour le ménage).

Ce raisonnement vaut également pour les autres catégories de pensionnés.

*
**

En ce qui concerne les frontaliers, un membre demande au Ministre s'il est bien entendu que les dispositions de la présente loi sont d'application intégrale pour les pensionnés frontaliers et travailleurs migrants.

Le Ministre répond par l'affirmative.

Un membre attire l'attention sur certaines anomalies. Ainsi les bénéficiaires dont le salaire réellement perçu pendant les années de carrière qu'ils peuvent faire valoir justifierait l'octroi d'une pension plus élevée, seront lésés par la limitation de la pension à 38 500 francs : ils recevront moins par année de carrière que ceux dont la vie professionnelle se situe en majeure partie avant 1955 et qui verront néanmoins leur pension portée à 38 500 francs.

Il émet le vœu que, lors de l'examen du projet d'ensemble que le Ministre a l'intention de déposer à la fin de cette année, il soit remédié à ces anomalies.

Per slot van rekening gaat het om een wijziging van het bedrag van het pensioen, door eenvoudige toepassing van een percentage.

Dit is de reden waarom geen andere ingrijpende wijziging mag worden gedaan, zoniet bestaat het gevaar dat de uitvoering van deze wet zal worden vertraagd, aangezien elk dossier dan afzonderlijk zal moeten worden onderzocht.

*
**

Aan de hand van enkele voorbeelden wordt het ontwerp toegelicht : verhoging van 4,35 en 8,94 % voor de pensioenbedragen.

Voorbeelden :

I. — Volledige loopbaan.

A. — Een arbeider gepensioneerd vóór 1955, ontvangt thans 36 900 frank; zijn pensioen zal op 1 oktober op 38 500 frank worden gebracht.

B. — Een arbeider gepensioneerd na 1955, ontvangt thans 37 132 frank; op 1 oktober 1961, zal zijn pensioen op 38 500 frank worden gebracht.

C. — Een arbeider gepensioneerd na 1955 ontvangt 39 205 frank. Op 1 oktober 1961, zal zijn pensioen op 39 205 frank behouden blijven.

Voorbeelden :

II. — Gedeeltelijke loopbaan.

A. — Huidig pensioen : 10/45 ten bedrage van 8 200 frank op 8 555 frank te brengen van 1 oktober 1961 af (beroepsloopbaan van vóór 1955).

B. — Huidig pensioen : 10/45 (4/45 vóór 1955, plus 6/45 werkelijk loon) ten belope van 8 963 frank, op 9 351 frank te brengen op 1 oktober 1961.

*
**

Voor de berekening van een pensioen dat ingaat na 1 oktober 1961, zal worden te werk gegaan zoals thans d.w.z. :

X/45 vóór 1955 op basis van 36 900 frank;

X/45 na 1955 (op basis van 75 % van het werkelijk loon);

het totaal wordt met 4,33 % verhoogd (voor een gezin).

Die redenering geldt ook voor de overige categorieën van gepensioneerden.

*
**

Wat de grensarbeiders betreft, vraagt een lid aan de Minister of het wel verstaan is dat de bepalingen van deze wet in hun geheel toepasselijk zijn op de gepensioneerde grensarbeiders en mobiele arbeiders.

De Minister antwoordt bevestigend.

Een lid vestigt de aandacht op bepaalde ongerijmdheden. Zo zal het voorkomen dat zekere pensioengerechtigden die, steunend op het loon, dat zij werkelijk ontvangen hebben gedurende de jaren welke zij kunnen laten gelden, benadeeld zullen worden wanneer zij een pensioen zullen ontvangen dat tot 38 500 frank beperkt wordt : zij zullen per jaar van hun loopbaan minder ontvangen dan degenen van wie het grootste deel van hun beroepsloopbaan vóór 1955 ligt en die toch een pensioen van 38 500 frank zullen ontvangen.

Hij wenst dat bij het onderzoek van het algemeen ontwerp dat de Minister voornemens is op het einde van het jaar in te dienen er een eind zal gemaakt worden aan deze ongerijmdheden.

Le Ministre convient que des perfectionnements à la législation en matière de pension s'imposent.

La détermination du montant de la pension sur la base du salaire réel instaurée par la loi de 1955 a été perturbée par le mécanisme de la loi de 1958, notamment, par la limitation de la pension à un montant déterminé. Ce mécanisme a été repris forcément par le projet actuel. Mais il y aura lieu d'en revenir au système initial dans le cadre d'une révision ultérieure.

D'autres commissaires sont intervenus dans le même sens.

Un membre se réjouit de l'amélioration des pourcentages des pensions accordées aux isolés et aux veuves comparativement à la législation antérieure. En effet, le tableau suivant permet de constater que la pension des isolés tend à se rapprocher de 75 % et celle des veuves de 66 % de la pension de ménage.

	1955 (21 mai) 1955 (21 mei)	1958 (septembre) 1958 (september)	1961 (1 ^{er} octobre) 1961 (1 oktober)	1962 (1 ^{er} janvier) 1962 (1 januari)
	%	%	%	%
Ménage. — Gezin	28 000 100,00	36 000 100,00	38 500 100,00	40 000 100,00
Isolés. — Alleenstaanden .	18 700 66,60	24 000 66,60	26 800 69,60	29 000 70,20
Veuves. — Weduwen	14 000 50,00	18 000 50,00	21 800 55,84	25 000 62,30

**

Certains commissaires insistent pour connaître le mode de financement des deuxième et troisième phases de majoration annoncées dans l'exposé des motifs.

Le Ministre rappelle que la couverture de la première opération est assurée.

Le Gouvernement veillera à garantir les opérations ultérieures.

Un membre a posé des questions portant sur l'évolution des fonds de réserve des divers secteurs de pension et sur l'équilibre du financement, sur le nombre des pensionnés, sur le programme social du Gouvernement, etc.

Devant l'ampleur des problèmes soulevés, le Ministre regrette ne pouvoir y répondre dans les délais impartis pour le dépôt du rapport, étant donné que ce projet viendra en discussion dans quelques jours. Mais il promet de renseigner le commissaire au maximum au cours de son intervention en séance publique.

A la demande d'un membre, le tableau ci-dessous dressant la statistique du nombre des bénéficiaires et des sommes totales payées aux pensionnés est communiqué à la commission.

Le nombre de bénéficiaires d'une pension de retraite complète du régime ouvrier s'élève, à l'heure actuelle à :

a) ménages	90 970
b) isolés	92 632
c) veuves	125 081
soit au total	308 683

De Minister geeft toe dat de pensioenwetten moeten verbeterd worden.

De berekening van het bedrag van het pensioen, op basis van het werkelijk loon die bij de wet van 1955 vastgesteld werd in de war gestuurd door de wet van 1958, namelijk door de beperking van het pensioen tot een bepaald bedrag. Dit mechanisme werd noodgedwongen door het onderhavig ontwerp overgenomen. Doch in het raam van de latere herziening zal men naar het oorspronkelijke stelsel moeten terugkeren.

Andere commissieleden spraken in dezelfde zin.

Een lid verheugt zich over de verhoging — in vergelijking met de vroegere wetgeving van het percentage der pensioenen, toegekend aan de alleenstaanden en aan de weduwen. Inderdaad, aan de hand van onderstaande tabel kan men vaststellen dat men voor de alleenstaanden 75 % benadert en dit van de weduwen 66 % van het gezinspensioen.

Sommige commissieleden dringen aan om te vernemen hoe de tweede en derde fase der verhoging, aangekondigd in de memorie van toelichting, zal gefinancierd worden.

De Minister herinnert er aan dat de eerste operatie financieel gedekt is.

De Regering zal er voor zorgen dat ook de volgende fasen gewaarborgd worden.

Een lid heeft vragen gesteld in verband met de evolutie van de reservefondsen in de verschillende pensioensectoren en in verband met het evenwicht van de financiering, het sociaal programma van de Regering, enz.

Gezien de omvang van de opgeworpen problemen, betreurt de Minister er geen antwoord te kunnen op geven binnen de termijn die bepaald werd voor de indiening van het verslag; de bespreking van het ontwerp zal inderdaad over enkele dagen aangevat worden. Hij belooft echter, tijdens zijn interventie in openbare vergadering, zoveel mogelijk inlichtingen te zullen verstrekken.

Op verzoek van een lid krijgt de Commissie medeling van onderstaande tabel, die een statistiek geeft van het aantal gerechtigden en van de bedragen uitgekeerd aan de gepensioneerden.

Het aantal gerechtigden op een volledig rustpensioen in de regeling voor arbeiders, bedraagt op dit ogenblik :

a) gezinnen	90 970
b) alleenstaanden	92 632
c) weduwen	125 081
Of in totaal	308 683

Le montant global des pensions, payées au cours du mois de mai 1961 s'élève, pour ces trois catégories de bénéficiaires à :

a) ménages	271,5 millions
b) isolés	184,4 millions
c) veuves	190,6 millions
soit au total	646,5 millions

En ce qui concerne les travailleurs à carrière mixte ou partielle, les nombres sont les suivants :

a) bénéficiaires : 130 969;	
b) montant des pensions payées au cours du mois de mai 1961 :	
— à charge du régime ouvrier	114,09 millions
— à charge du régime employé	25,49 millions
— à charge du régime indépendant et assurés libres	29,44 millions
— à charge du régime des ouvriers mineurs	7,04 millions
soit au total	176,06 millions

**

La Commission examine ensuite les amendements.

Amendements de M. Glineur (Doc. n° 83-2).

Cet amendement tend, selon l'orateur, à rapprocher la pension de vieillesse des 75 % du salaire réel.

Il rappelle les positions adoptées à ce sujet par les différents partis politiques et les mouvements syndicaux qui tous se sont prononcés en faveur d'un relèvement substantiel du montant de la pension.

C'est la raison pour laquelle il propose de franchir en une fois l'étape qui doit porter la pension des ouvriers à 41 000 francs pour les mariés, à 36 000 francs pour les célibataires et à 27 000 francs pour les veufs.

Si on se limite à l'augmentation de la pension, telle qu'elle est proposée dans le projet, l'avantage qu'elle apporte aux travailleurs sera rapidement résorbé par l'augmentation du coût de la vie.

Un commissaire appuie cet amendement : puisque le Ministre n'a pas présenté de plan de financement précis, il y a lieu d'interpréter les possibilités financières dans un sens favorable aux pensionnés.

Le Ministre fait valoir que le plan de financement couvre entièrement les frais de la première phase de l'adaptation qui est réalisée par le présent projet.

En ce qui concerne la deuxième phase, il soumettra le plan de financement à la Commission en même temps que le projet qui devra porter le taux de la pension à 40 000 francs au 1er janvier 1962.

Enfin en ce qui concerne la troisième phase, qui portera cette pension à 41 000 francs, celle-ci sera réalisée au cours de cette législature dans le cadre de l'expansion économique.

Un autre commissaire rétorque au premier orateur que, dans ses amendements, il reste en deçà des promesses de son parti.

Tijdens de maand mei 1961 werd voor de pensioenen van deze drie categorieën van gerechtigden, volgende globale bedragen uitgekeerd :

a) gezinnen	271,5 miljoen
b) alleenstaanden	184,4 miljoen
c) weduwen	190,6 miljoen
Of in totaal	646,5 miljoen

Voor de arbeiders met gemengde loopbaan ziet de toestand er als volgt uit :

a) pensioengerechtigden : 130 969;	
b) bedrag van de pensioenen betaald in mei 1961 :	
— ten laste van de regeling voor arbeiders	114,09 miljoen
— ten laste van de regeling voor bedienden	25,49 miljoen
— ten laste van de regeling voor zelfstandigen en vrij verzekerden	29,44 miljoen
— ten laste van de regeling voor de mijnwerkers	7,04 miljoen
Of in totaal	176,06 miljoen

**

De Commissie onderzoekt vervolgens de amendementen.

Amendementen van de heer Glineur (Stuk n° 83-2).

Volgens spreker beoogt dit amendement het ouderdomspensioen dichterbij 75 % van het werkelijk loon te brengen.

Hij herinnert aan de houding van de verschillende politieke partijen en syndicale bewegingen die zich hebben uitgesproken ten gunste van een werkelijke verhoging van het pensioenbedrag.

Om deze reden stelt hij voor, in één keer, de weg af te leggen die het pensioen der arbeiders moet brengen op 41 000 frank voor de gehuwden, 36 000 frank voor de ongehuwden en 27 000 frank voor de weduwnaars.

Indien men zich beperkt tot de pensioensverhoging voorgesteld in het ontwerp, zal het voordeel dat zij oplevert snel verdwijnen door de stijging van de kosten van levensonderhoud.

Een commissielid steunt dit amendement; vermits de Minister geen nauwkeurig financieringsplan heeft voorgesteld, dienen de financiële mogelijkheden geïnterpreteerd te worden in een voor de gepensioneerden gunstige zin.

De Minister vestigt de aandacht erop dat de kosten van de eerste fase van de verhoging, door dit ontwerp verwezenlijkt, volledig door het financieringsplan gedekt worden.

Het financieringsplan voor de tweede fase zal hij aan de Commissie voorleggen, samen met het ontwerp waarbij het bedrag van het pensioen op 40 000 frank wordt gebracht met ingang van 1 januari 1962.

De derde fase ten slotte, die voorziet in de verhoging tot 41 000 frank, zal nog in de loop van deze zitting haar beslag krijgen in het kader van de economische expansie.

Een ander commissielid wijst de eerste spreker erop dat hij in zijn amendementen minder ver gaat dan de beloften van zijn partij.

Art. 2.

Amendement de M. Glineur (Doc. n° 83-2).

Cet amendement prévoit les moyens financiers indispensables pour porter la pension d'ouvrier à 41 000 francs. (Cf. amendement du même auteur à l'article premier.)

Il est repoussé par 2 voix contre 18 et 1 abstention.

Art. 2bis (nouveau).

Amendement de M. Glineur (Doc. n° 83-2).

Même vote que pour l'amendement précédent.

Art. 3.

Amendement de M. Glineur (Doc. n° 83-2).

Cet amendement tend à majorer la pension des employés dans le sens de l'amendement à l'article premier relatif à la pension des ouvriers.

Il est repoussé par 2 voix contre 18 et 1 abstention.

En réponse à une question d'un membre, le Ministre signale que 85 à 90 % des veuves bénéficieront du présent projet; 10 % seulement des pensions de veuves seront plafonnées puisqu'elles sont déjà supérieures à 21 500 francs.

Art. 5.

Amendement de M. Glineur (Doc. n° 83-2).

Cet amendement tombe par suite du rejet de l'amendement du même auteur à l'article premier.

Art. 6.

MM. D'Haeseleer et Drèze ont déposé une série d'amendements à l'article 6; on en lira la teneur et la justification dans les documents 83-3 et 83-4.

Le 1er amendement vise à révaloriser les rémunérations forfaitaires.

Les 2e et 3e amendements tendent à modifier les années prises en considération pour la pension de ménage, lorsque l'épouse est titulaire d'une pension au titre d'isolée (régime ouvrier et employé).

Le 4e amendement demande qu'on continue pendant six mois le paiement de la pension de ménage à la veuve dont le mari vient de décéder.

Le 5e amendement modifie les conditions d'ouverture du droit pour les carrières présumées complètes.

Le 6e amendement postule que le bénéficiaire d'un statut de reconnaissance nationale obtienne sans réduction la pension anticipée.

Le 7e amendement stipule que les victimes d'accidents de travail seront censés avoir été assujettis pendant les 12 mois précédant leur décès.

Le 8e amendement tend à assurer la primauté de la pension de survie sur la pension de retraite.

Le 9e amendement permettrait à la veuve d'un ouvrier qui était employée, d'obtenir le cumul des deux pensions jusqu'au montant de la pension d'isolé (régime employé).

Art. 2.

Amendement van de heer Glineur (Stuk n° 83-2).

Dit amendement voorziet in de vereiste financiële middelen om het arbeidspensioen op 41 000 frank te brengen. (Cfr amendement van dezelfde auteur bij het eerste artikel).

Het wordt verworpen met 2 stemmen tegen 18 en 1 onthouding.

Art. 2bis (nieuw).

Amendement van heer Glineur (Stuk n° 83-2).

Zelfde stemming als voor het vorig amendement.

Art. 3.

Amendement van heer Glineur (Stuk n° 83-2).

Dit amendement streeft ernaar het bediendenpensioen te verhogen in de zin van het amendement op het eerste artikel betreffende het arbeidspensioen.

Het wordt verworpen met 2 stemmen tegen 18 en 1 onthouding.

In antwoord op een vraag van een lid wijst de Minister erop dat 85 tot 90 % van de weduwen van dit ontwerp zullen genieten; slechts 10 % van de weduwnepensioenen zullen ongewijzigd blijven omdat zij reeds meer dan 21 500 frank bedragen.

Art. 5.

Amendement van de heer Glineur (Stuk n° 83-2).

Dit amendement valt weg als gevolg van de verwerping van het amendement van dezelfde auteur op het eerste artikel.

Art. 6.

De heren d'Haeseleer en Drèze hebben een aantal amendementen op artikel 6 ingediend; de inhoud en de verantwoording ervan komen voor in de stukken 83-3 en 83-4.

Het 1ste amendement beoogt de revalorisatie van de forfaitaire lonen.

De amendementen 2 en 3 willen wijzigingen brengen in de jaren die in aanmerking worden genomen voor het gezinspensioen, wanneer de echtgenote een pensioen als alleenstaande geniet (regeling voor de arbeiders en bedienden).

In het 4de amendement wordt voorgesteld dat het gezinspensioen nog gedurende zes maanden zou worden uitbetaald aan de weduwe wier man overleden is.

Het 5de amendement wijzigt de openingsvoorwaarden van het recht voor de volledig geachte loopbanen.

In het 6de amendement wordt gevraagd dat de gerechtigde op een statuut van nationale erkentelijkheid het vervroegd rustpensioen zonder enige vermindering zou verkrijgen.

Het 7de amendement strekt er toe de slachtoffers van een arbeidsongeval te beschouwen als hebbende voldaan aan de vereisten van de wet gedurende de laatste twaalf maanden vóór hun overlijden.

Het 8de amendement wil de voorrang van het overlevingspensioen op het rustpensioen verzekeren.

Het 9de amendement zou de weduwe van een arbeider, zo zij vroeger bediende is geweest, in staat stellen 2 pensioenen te cumuleren tot een maximumbedrag gelijk aan dat van het pensioen van een alleenstaande (pensioenregeling voor bedienden).

Le 10e amendement supprimerait la réduction imposée à la pension de survie d'une travailleuse bénéficiaire d'une pension anticipée.

Le 11e amendement vise les assurés libres, dont le taux de pension n'est plus indiqué au tableau établi suivant l'âge.

Le 12e amendement tend à accorder aux conjoints séparés de fait 50 % de la pension de ménage, sur simple demande.

Les 13e, 14e et 15e amendements concernent les assurés libres et tendent à :

- majorer les minima prévus pour fixer l'état de besoin;
- exonérer les revenus des biens immobiliers;
- négliger dans le calcul des ressources le montant des rentes, indemnités, allocations dues pour faits de guerre ou pour accidents de travail.

Plusieurs membres reconnaissent la pertinence de la plupart de ces amendements; leur objet a d'ailleurs été retenu dans plusieurs propositions de loi, dont les auteurs sont déjà cités précédemment.

Eu égard au bien fondé des modifications proposées et à la complexité de leur application, un commissaire propose que soit créé au sein de la Commission un groupe de travail qui étudierait ses vœux et ferait des propositions dont le Ministre s'inspirerait lors de l'élaboration du prochain projet de loi.

C'est ce qui explique que la Commission n'a retenu aucun des amendements proposés qui ont été repoussés par 14 voix contre 2 et 2 abstentions. Cependant la Commission a émis le vœu que le Ministre demande à l'administration de revoir sa jurisprudence en ce qui concerne la retenue opérée sur la pension de survie d'une veuve qui était titulaire d'une pension anticipée au titre de travailleuse (régime ouvrier et employé).

Le Ministre a promis d'intervenir auprès de l'administration compétente.

*
**

Les articles et l'ensemble du projet ont été adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,

Alex. FONTAINE-BORGUET.

Le Président a.i.,

G. VAN DEN DAELE.

Het 10de amendement zou een eind maken aan de vermindering die het overlevingspensioen van een arbeidster die een vervroegd pensioen geniet, thans ondergaat.

Het 11de amendement heeft betrekking op de vrij verzekerden, waarvoor het pensioenbedrag niet langer voorkomt in de tabel die op grond van de leeftijd is opgemaakt.

Het 12de amendement strekt er toe aan ieder van de feitelijk gescheiden levende echtgenoten 50 % van het voor het gezin vastgestelde bedrag toe te kennen, en wel op eenvoudig verzoek.

De amendementen 13, 14 en 15 hebben betrekking op de vrij verzekerden en zijn er op gericht :

- de minimumbedragen die voor de vaststelling van de behoeftige toestand zijn bepaald, te verhogen;
- de inkomsten van onroerende goederen vrij te stellen;
- bij de berekening van de bestaansmiddelen geen rekening te houden met het bedrag van de renten, vergoedingen, toelagen of pensioenen verleend wegens oorlogshandelingen of arbeidsongevallen.

Verscheidene leden geven toe dat de meeste amendementen gegrond zijn : zij zijn overigens reeds het voorwerp geweest van wetsvoorstellen waarvan de auteurs hierboven zijn vermeld.

Wegens de gegrondheid van de voorgestelde wijzigingen en het gecompliceerde karakter die aan de uitvoering daarvan is verbonden, stelt een lid voor om in de Commissie een werkgroep op te richten die de gedane suggesties zou bestuderen en voorstellen zou indienen waardoor de Minister zich dan zou laten leiden wanneer het aangekondigde wetsontwerp wordt opgemaakt.

De Commissie heeft dan ook gemeend geen enkel amendement te moeten aanhouden; deze werden alle met 14 stemmen tegen 2 en 2 onthoudingen verworpen. Niettemin heeft de Commissie de wens uitgesproken dat de Minister de administratie moge verzoeken haar uitspraken te herzien met betrekking tot de afneming die wordt verricht op het overlevingspensioen van een weduwe die een vervroegd pensioen genoot als arbeidster (pensioenregeling voor arbeiders en bedienden).

De Minister heeft beloofd bij de ter zake bevoegde administratie de nodige stappen te zullen doen.

*
**

De artikelen en het gehele ontwerp werden eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

Alex. FONTAINE-BORGUET.

De Voorzitter a.i.,

G. VAN DEN DAELE.

ANNEXE.

Assurés libres.

Montant de majoration après enquête sur les ressources.

Taux actuels et montants payés au 1er octobre 1961.

Nombre d'assurés libres au 30 avril 1961 : 64 236.

BIJLAGE.

Vrij verzekerden.

Bedrag van de verhoging na onderzoek over de bestaansmiddelen.

Huidige bedragen en bedragen betaald op 1 oktober 1961.

Aantal vrij verzekerden op 30 april 1961 : 64 236.

Epoque d'ouverture du droit — Tijdstip waarop het recht is ingegaan	Actuels — Huidige		Au 1 ^{er} octobre 1961 — Op 1 oktober 1961	
	Mariés du sexe masculin — Gehuwden van het mannelijk geslacht	Isolés — Alleenstaanden	Mariés du sexe masculin — Gehuwden van het mannelijk geslacht	Isolés — Alleenstaanden
1867 ou avant/of vroeger.	20 945	13 930	23 700	15 761
1868	20 945	13 930	23 700	15 761
1869	20 945	13 930	23 700	15 761
1870	20 834	13 819	23 573	15 636
1871	20 834	13 819	23 573	15 636
1872	20 724	13 709	23 449	15 511
1873	20 724	13 709	23 449	15 511
1874	20 614	13 599	23 324	15 387
1875	20 614	13 599	23 324	15 387
1876	20 504	13 489	23 200	15 262
1877	20 393	13 378	23 074	15 137
1878	20 283	13 268	22 950	15 012
1879	20 283	13 268	22 950	15 012
1880	20 283	13 268	22 950	15 012
1881	20 173	13 158	22 825	14 888
1882	20 063	13 048	22 701	14 763
1883	20 063	13 048	22 701	14 763
1884	19 952	12 937	22 575	14 638
1885	19 952	12 937	22 575	14 638
1886	19 842	12 827	22 451	14 513
1887	19 732	12 717	22 326	14 389
1888	19 622	12 607	22 202	14 264
1889	19 511	12 496	22 076	14 139
1890	19 401	12 386	21 952	14 014
1891	19 401	12 386	21 952	14 014
1892	19 291	12 276	21 827	13 890
1893	19 181	12 166	21 703	13 765
1894	19 070	12 055	21 577	13 640
1895	18 960	11 945	21 453	13 515
1896	18 850	11 835	21 328	13 391
1897	18 740	11 725	21 204	13 266
1898	18 629	—	21 078	—
1899	18 409	—	20 829	—
1900	18 299	—	20 705	—
1901	18 188	—	20 579	—
1902	18 078	—	20 455	—
1903	17 968	—	20 330	—
1904	17 858	—	20 206	—
1905	17 747	—	20 080	—
1906	17 637	—	19 959	—
1907	17 527	—	19 831	—